

לע"נ רם בן יששכר

תולע בן פואה

הרב חננאל אתרוג

א. סנהדרין דף צט עמוד ב

וילך ראובן בימי קציר חטים, אמר רבא ברבי יצחק אמר רב: מכאן לצדיקים שאין פושטין ידיהן בגזל. וימצא דודאים בשדה - מאי דודאים? - אמר רב: יברוחי, לוי אמר: סיגלי, רבי יונתן אמר: סביסקי. רש"י סיגלי עיקרי עשבים והוא ממיני בשמים, וסביסקי נמי מין בשמים. ועה"ת-סיגלי, עשב הוא ובלשון ישמעאל יסמין

ב. בראשית רבה ויצא פרשה עב

אמר ר"א זו הפסידה וזו נשתכרה וזו נשתכרה, לאה הפסידה דודאים ונשתכרה ב' שבטים ובכורה, ורחל נשתכרה דודאים והפסידה שבטים ובכורה, ר' שמואל בר נחמן אמר זו הפסידה דודאים ונשתכרה שבטים וקבורה עמו, רחל נשתכרה דודאים והפסידה שבטים וקבורה עמו.

ג. בראשית מט יד-טו

יששכר חמור גרם רבץ בין המשפּתים: וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד:

ד. דברי הימים א פרק יב

מבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשיהם מאתים וכל אחיהם על פיהם: ס

ה. מסכת יומא דף כו עמוד א

אמר רבא: לא משכחת צורבא מרבנן דמורי אלא דאתי משבט לוי או משבט יששכר, לוי - דכתיב יורו משפטיך ליעקב, יששכר דכתב 'ומבני יששכר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל'.

ו. מסכת סוטה דף מח עמוד ב

ת"ר: שמיר - שבו בנה שלמה את בהמ"ק, שנא': והבית בהיבנותו אבן שלמה מסע נבנה, הדברים ככתבן, דברי ר' יהודה; אמר לו ר' נחמיה: וכי אפשר לומר כן? והלא כבר נאמר: כל אלה אבנים יקרות וגו' מגוררות במגרה! אם כן, מה ת"ל 'לא נשמע בבית בהיבנותו'? שהיה מתקין מבחוץ ומכניס מבפנים; אמר רבי: נראין דברי רבי יהודה - באבני מקדש, ודברי ר' נחמיה - באבני ביתו. ור' נחמיה, שמיר למאי אתא? מיבעי ליה לכדתניא: אבנים הללו אין כותבין אותן בדיו, משום שנאמר: פיתוחי חותם, ואין מסרטין עליהם באיזמל, משום שנאמר: במילואותם, אלא כותב עליהם בדיו, ומראה להן שמיר מבחוץ והן נבקעות מאליהן, כתאינהן זו שנבקעת בימות החמה ואינה חסירה כלום, וכבקעה זו שנבקעת בימות הגשמים ואינה חסירה כלום. ת"ר: שמיר זה ברייתו כשעורה, ומששת ימי בראשית נברא, ואין כל דבר קשה יכול לעמוד בפניו. במה משמרין אותו? כורכין אותו בספוגין של צמר, ומניחין אותו באיטני של אבר מליאה סובי שעורין.

ז. בראשית רבה ויצא פרשה עב סימן ה

יששכר תשיעי לשבטים והוא הקריב שני למלך, ה"ד (במדבר ז) 'ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר', מפני מה מפני שהיה בן תורה. מאתים ראשי סנהדראות היה יששכר מעמיד וכל אחיהם על פיהם וכל אחיהם מסכימים הלכה על פיהם והוא משיב להם הלכה כהלכה למשה מסיני,

ח. בראשית רבה ויחי פרשה צט ד"ה יששכר

'יששכר חמור גרם' מה חמור זה גרמיו ברורין, כך היה תלמודו של יששכר ברור עליו, רובץ בין המשפּתים אלו שתי שורות של תלמידי חכמים שהן יושבין לפניהם. 'וירא מנחה כי טוב' זו התורה שנאמ' כי לקח טוב נתתי לכם (משלי ד ב). ו'את הארץ כי נעמה' זו התורה 'ארוכה מארץ מדה'. ו'יט שכמו לסבול' עול של תורה. 'ויהי למס עובד' אלו מאתים ראשי סנהדראות שהיו משבטו של יששכר שהיו מסכימין הלכה על פיהם והוא מושיב להם הלכה כהלכה למשה מסיני.

לע"כ ולאורו של מורנו הרב אלישע וישליצקי זצ"ל

ט. מדרש תנאים לדברים פרק לג פסוק יח

'ויששכר באהליך' אלו בתי מדרשות שלך שהן מפלפלין דברי תורה: מנין אתה אומר ששבטו של יששכר משובח בתורה בכל מקום שנ' (במד' ז יח - יט) ביום השני הקריב נתנאל הקריב את קרבנו מה ת"ל 'הקריב' 'הקריב' שני פעמים? אלא מלמד שנתן את העצה. מגיד שסנהדרין גדולה עתידה להיות בתוך שבטו של יששכר. מלמד שבית המדרש הגדול עתיד להיות בתוך שבטו של יששכר, וכן אביו מברכו ואומר לו (ברא' מט טו) 'וירא מנוחה כי טוב'. מלמד שבית המדרש עתיד להיות בתוך שבטו של יששכר:

י. במדבר רבה נשא פרשה יג סימן טו

קערת כסף אחת בא נשיא יששכר והקריב ע"ש התורה לפי שהם אהבו את התורה יותר מכל השבטים שנאמר (ד"ה א יב) 'ומבני יששכר יודעי בינה לעתים'. מהו לעתים? ר' יוסי אומר לעבורים. 'לדעת מה יעשה ישראל' באיזה יום יעשו מועדים. 'ראשיהם מאתים' אלו מאתים ראשי סנהדראות שהיו שבט יששכר מעמיד. 'וכל אחיהם על פיהם' שהיו מסכימים הלכה על פיהם. ואומר (בראשית מט) 'ויט שכמו לסבול' שהיו סובלים עול תורה. 'ויהי למס עובד' שכל מי שהיה טועה בהלכה היו שואלים אותה לשבט יששכר והם מבראים אותה להם. **קערת כסף** כנגד התורה שהיא קרואה לחם.

***שלישים ומאה משקלה** צא וחשוב שראשי ש"ס משנה חשבון ראשי אותיות הן עולים שמונים צא וחשוב, מ' מן מאימתי של סדר זרעים, י' מן יציאות השבת של סדר מועד, ח' מן חמש עשרה נשים מן סדר נשים א' מן ארבעה אבות נזיקין מן סדר ישועות, כ' מן כל הזבחים מן סדר קדשים, א' מן אבות הטומאות מן סדר טהרות הרי שמונים מיכן שעולים תורה שבכתב ותורה שבעל פה למנין ק"ד. ונתנה לכ"ו דורות שהיו מאדם ועד משה שניתנה תורה על ידו הרי ק"ל לכך היה משקל הקערה ק"ל, **מזרק אחד כסף** כנגד התורה המשולה ביין. **שבעים שקל בשקל הקדש** למה כשם שיין חשבונו שבעים כך יש שבעים פנים בתורה.

למה נאמר בקערה **האחת**? כנגד התורה הצריכה להיות אחת כמה דתימא (במדבר טו) תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם. *למה נאמר במזרק **אחד**? שדברי תורה שבכתב ודברי תורה שבע"פ כולם נתנו מרועה אחד כולם אל אחד אמרן למשה מסיני. למה היו של **כסף**? כנגד התורה שנאמר בה (תהלים יב) אמרות ה' אמרות טהורות כסף צרוף בעליל. ***שניהם מלאים סלת המקרא** והמשנה מלאים הם שאין אחד סותר על חבירו,

בלולה בשמן זו התורה שצריכה לבלול במעשים טובים כהיא דתנינן יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עוון. **למנחה** שאותה שעה הוא נושא נחת רוח ליוצרו בזמן שאדם עוסק בתלמוד תורה והוא בעל מעשים טובים ושומר עצמו מן החטא.

כף אחת כנגד הלוחות. **עשרה זהב** אלו עשרת הדברות שהיו כתובים בלוחות... ***מלאה קטרת** שבין כל דבור ודבור שהיו כתובים בלוחות פרשיותיה ודקדוקיה של תורה היו כתובים

ולזבח השלמים בקר שנים כנגד שתי תורות המקרא והמשנה שכל מי שמבקר וזוכח יצרו לעשות ככל הכתוב בהן הוא עושה שני שלומות שלום למעלה ושלום למטה שנאמר (ישעיה כז) או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי כיון שראה הקדוש ברוך הוא שהקריב על סדרי התורה התחיל משבח את קרבנו זה קרבן נתנאל בן צועה.

יא. **אבן עזרא [שמות כה ד]** 'ותולעת שני' והגאון אמר בו קרימ"ז כי הוא אדום, רק איננו כצבע הארגמן. **רש"י** [ישעיהו א יח] כתולע - צבע שצובעים בו אדום גרעינים הם ויש תולעים בכל אחד ואחד:

יב. **שביעית פרק ז משנה ב** וממין הצובעים הפואה והרכפא.

שבת פרק ט משנה ה קליפי אגוזים קליפי רמונים אסטיס פואה כדי לצבוע בהן בגד קטן בסבכה.